

Не забудзьцеся крыху аздобіць вашу гісторыю: мастацкая выдумка — гэта важная частка мастацтва.

ТВОРЧАЯ МАЙСТЭРНЯ

3. У Маскве знаходзіцца скульптурная кампазіцыя «Мая сям'я», якую жыхары горада называюць «Далонькі». Чатыры далоні — вялікія, дарослыя ў цэнтры і маленькія, дзіцячыя па баках — сімвалізуюць сям'ю. У чым, на ваш погляд, праяўляецца арыгінальнасць мастацкіх вобразаў?

Пафантазіруйце і стварыце свой цікавы вобраз сям'і (тэхніка і матэрыял на выбар).

§ 18. ТРАДЫЦЫІ І ПАДЗЕІ Ў СЯМ'І

Жыццё кожнай сям'і поўнае розных падзей. Адны з іх важныя толькі для сям'і. Пра іншыя ведаюць сябры і сваякі, у залежнасці ад абставін віншуюць, суцяшаюць, прыходзяць на дапамогу.

Адной з найважнейшых падзей у жыцці сям'і становіцца нараджэнне дзіцяці. Блізкія людзі віншуюць бацькоў нованароджанага, робяць падарункі. А вось першы крок малога — свята толькі для бацькоў. Малюнак «Першыя крокі» французскага мастака Жана-Франсуа Міле — адна з самых светлых работ майстра.

Жан-Франсуа Міле.
Першыя крокі

Вінцэнт Ван Гог.
Першыя крокі (паводле карціны Міле)

Старажытнарымскі рэльеф з эпіздамі жыцця Карнэлія Стацыя

Паглядзіце, якія выразныя жэсты ва ўсіх, каго мы бачым у гэтай прастай і кранальнай сцэне.

Галандскі мастак Вінцэнт Ван Гог стварыў жывапіснае палатно па малюнку Жана-Франсуа Міле. У адным з лістоў ён пісаў, што не капіруе малюнкi Міле, а перакладае іх на іншую мову. І сапраўды, пад пэндзлем Ван Гога сюжэт не проста напоўніўся колерам, ён загучаў інакш: больш свежа, звонка, весела.

А колькі прыемных клопатаў і радасці прыносіць бацькам і бліжнім сямейная традыцыя святкаваць дні нараджэння! Кожнае дзіця ў гэты дзень адчувае асаблівае трапятанне і хваляванне, знаходзіцца ў прадчуванні чагосьці цудоўнага і незвычайнага. Менавіта такімі эмоцыямі напоўнена п'еса «Дзень нараджэння» з фартэпіянай сюіты «Дзіцячы сшытак» Дзмітрыя Шастаковіча.

Як бачыце, у мастацтве вялікае значэнне мае творчая індывідуальнасць аўтара — яго ўспрыманне свету і людзей, яго імкненне перадаць гледачу пэўны душэўны стан.

Старажытнарымскі рэльеф са сцэнамі жыцця хлопчыка, якога звалі Карнэлій Стэцый, дазваляе нам прасачыць некалькі этапаў жыцця галоўнага героя. У першай сцэне маці корміць немаўля, а бацька задуманна назірае за гэтым. Хлопчык крыху падрос. У наступнай сцэне малое сядзіць на руках у бацькі і цягнецца ручкай да яго барады. У цэнтральнай частцы рэльефу мы бачым, як хлопчык запрог козліка ў цацачную калясніцу і кіруе гэтым складаным відам

П'ер Агюст Рэнуар.
Дзяўчаты за фартэпіяна

Фёдар Рашэтнікаў.
Прыбыў на канікулы

«транспарту». У апошняй сцэне Карнэлій, які ўжо падрос, адказвае бацьку вывучаны ўрок. Такія моманты надоўга застаюцца ў памяці родных.

Увагу жывапісцаў прыцягвалі самыя розныя падзеі сямейнага жыцця. На карціне французскага мастака П'эра Агюста Рэнуара дзве дзяўчыны развучаюць новую п'есу для фартэпіяна: паглядзіце, як зацікаўлена яны абмяркоўваюць музычны твор. На карціне савецкага мастака Фёдара Рашэтнікава хлопчык-суворавец дакладвае дзядулю: *«Прыбыў на канікулы!»*

Бываюць у сем'ях і цяжкія дні... Так, у сям'і мінскага двараніна Эдварда Вайніловіча здарылася страшная трагедыя: заўчасна пайшлі з жыцця сын і дачка. Няўцешныя бацькі вырашылі ў памяць пра іх узвесці архітэктурнае збудаванне. Касцёл святых Сымона і Алены — так звалі дзяцей Эдварда Вайніловіча — знаходзіцца ў самым цэнтры горада Мінска. За яркі колер яго часта называюць Чырвоным касцёлам.

Эдвард Вайніловіч.
Касцёл святых Сымона
і Алены
(г. Мінск, Беларусь)

У кожнай сям’і адбываюцца розныя падзеі — радасныя і сумныя. Любая з іх можа стаць тэмай мастацкага твора.

ПЫТАННІ І ЗАДАННІ

1. Да якіх відаў мастацтва адносяцца творы, змешчаныя ў параграфе і электронным дадатку? Якое ўражанне на вас зрабілі сямейныя гісторыі, расказаныя сродкамі мастацтва? Чаму майстрам мастацтва так важна паказаць свет сям’і?

ТВОРЧАЯ МАЙСТЭРНЯ

2. Адною з найважнейшых сямейных традыцый з’яўляюцца сумесныя гульні. Прапануйце сваёй сям’і «пагуляць у мастацтва». Напрыклад, у гульню «Сямейны фотаздымак з карціны». Для гэтага:

- пазнаёмце родных з карцінай «Сям’я» грузінскага мастака Ладзі Тэўдарэдзэ;
- абмяркуйце на сямейнай радзе атмасферу, якая адлюстравана ў гэтай рабоце;
- зрабіце сямейны фотаздымак. Пастарайцеся размясціць усіх ваших блізкіх у хатнім інтэр’еры так, як гэта зрабілі героі карціны, ці на

Ладо Тэўдарадзэ.
Сям'я

прыродзе, у падарожжы і інш. Пастарайцеся ў фотаздымку адлюстраваць атмасферу вашай сям'і;

- арганізуйце ў класе галерэю сямейных фотаздымкаў і правядзіце конкурс на самае арыгінальнае ўвасабленне тэмы «Мая сям'я».

§ 19. ДАРОСЛЫЯ І ДЗЕЦІ

«Мамы, таты, нам без вас — усё роўна, што вам без нас!» — гэта словы з аповесці-казкі «Свята непаслушэнства» Сяргея Міхалкова. Дарослыя так засмуціліся з-за непаслушэнства сваіх дзяцей, што вырашылі сысці з горада. Спачатку дзеці без бацькоў весяліліся і дурэлі. Але потым зразумелі, што без дапамогі дарослых немагчыма вырашыць нават самыя маленькія праблемы. Дзецям зрабілася сумна і нават страшна...

Надзея Крандзіеўская.
Бацька і сын

